

φιλοκαλικά σταχυολογήματα

45

2020.8

...διαβάζω...ακούω...καταγράφω

"Ἐδοξε τοίνυν ἡμῖν τά ἐκ φιλομαθείας συνενεγκεῖν εὐρήματα" (Κύριλλος Ἀλεξανδρείας)

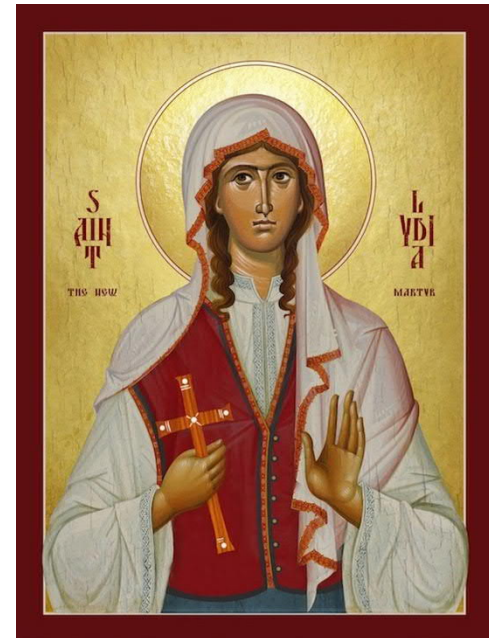
τό μάθημα τῆς Λυδίας

Ἡ Λυδία, κόρη ἑνός ἱερέως τῆς πόλεως Οὐφά (ἡ πόλη βρίσκεται στή δυτική Σιβηρία, στίς ὄχθες τοῦ ὁμωνύμου ποταμοῦ) γεννήθηκε στίς 20 Μαρτίου τοῦ 1901. Ἀπό παιδί ἦταν εὐαίσθητη, στοργική καί ἀγαπητή ἀπό ὅλους. Φοβόταν τήν ἀμαρτία καί κάθε τί πού δέν τό ἐπέτρεπε ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ. Μόλις τελείωσε τό παρθεναγωγεῖο στά δεκαεννιά της χρόνια, παντρεύτηκε καί ἀμέσως ἔχασε τόν ἄνδρα της στόν ἐμφύλιο πόλεμο μέ τήν ἀναχώρηση τοῦ Λευκοῦ (τσαρικοῦ) Στρατοῦ.

Πέτυχε νά διοριστεῖ στήν δασονομική ὑπηρεσία καί τό 1926 μετατέθηκε στήν κολλεκτίβα ὑλοτομίας τῆς περιοχῆς, ὅπου δούλευε κοντά στούς πιό χαμηλόμισθους ἐργάτες. Ἐδῶ ἦρθε ἀμέσως σέ ἐπαφή μέ ἀπλούς ἀνθρώπους τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ, τούς ὁποίους ἀγαποῦσε πολύ καί οἱ ὅποιοι ἀνταποκρίθηκαν μέ τόν ἴδιο τρόπο.

Οἱ ξυλοκόποι καί οἱ ὀδηγοί, πού εἶχαν σκληρυνθῆ ἀπό τή δουλειά μέσα σέ δύσκολες συνθήκες, ἀφηγούνταν μέ κατάπληξη ὅτι στό γραφεῖο τοῦ Τμήματος Ὑλοτομίας, ὅπου ἐρχόταν σέ ἐπαφή μαζί τους ἡ Λυδία, τούς διαπερνοῦσε ἕνα γνώριμο ἀλλά τώρα μισοξεχασμένο αἶσθημα, παρόμοιο μ' ἐκεῖνο πού εἶχαν νιώσει κάποτε ὅταν πρῖν τήν ἐπανάσταση εἶχαν πάει νά ὑποδεχθοῦν τήν περίφημη εἰκόνα τῆς Παναγίας ἀπό τό χωριό Μπογκορόντσκογιε στήν περιφέρεια Οὐφά. Στό γραφεῖο δέν ἀκούγονταν πιά ἄσχημες κουβέντες, βρισιές καί καυγάδες. Τά πάθη εἶχαν ἐκλείψει καί οἱ ἀνθρώποι ἔγιναν εὐγενικότεροι μεταξύ τους.

Αὐτό ἦταν καταπληκτικό καί ἔγινε ἀντιληπτό ἀπ' ὅλους, τῶν κομματικῶν ὀργάνων μὴ ἐξαιρουμένων. Παρακολούθησαν τή Λυδία, ἀλλά δέν ἀνακάλυψαν τίποτε ὑπόπτο. Δέν πήγαινε καθόλου στίς ἐκκλησίες πού εἶχαν νομιμοποιηθεῖ ἀπό τούς Μπολσεβίκους καί συμμετεῖχε ἀραιά καί προσεκτικά σέ ἀκολουθίες τῆς μυστικῆς Ἐκκλησίας «τῶν Κατακομβῶν».

Ἡ Γκέ-Πέ-Ού (ἡ σοβιετική ἀστυνομία κατά τὰ ἔτη 1922-34) ἤξερε ὅτι ὑπῆρχαν μέλη τῆς μυστικῆς ἐκκλησίας στήν περιφέρεια, δέν ἔβρισκε ὅμως τόν τρόπο νά τά ἀνακαλύψει καί νά τά συλλάβει. Μέ σκοπό νά ἀνακαλύψει ὅσους δέν εἶχαν ἀκόμη συλληφθεῖ ἡ Γκέ-Πε-Ού ξαφνικά ἐπανεφέρε ἀπό τήν ἐξορία τόν ἐπίσκοπο Ἀνδρέα πού ἦταν πολύ σεβαστός στόν λαό, ἀλλά καί σ' ὄλους τούς παράγοντες τῆς μυστικῆς Ἐκκλησίας. Σύμφωνα ὅμως μέ ὁδηγίες πού εἶχε στείλει πρῶτα, ὁ ἐπίσκοπος ἔγινε φανερά δεκτός μόνο ἀπό μιᾶ ἐκκλησία τῆς Οὐφά, παρόλο πού μυστικά ἦρθε νά τόν δεῖ ὀλόκληρη ἡ περιφέρεια. Ἡ Γκέ-Πέ-Ού πεπεισμένη γιά τήν ἀποτυχία τοῦ σχεδίου της συνέλαβε πάλι τόν ἐπίσκοπο Ἀνδρέα καί τόν ἐξόρισε.

Ἡ Λυδία συνελήφθη στίς 9 Ἰουλίου 1928. Οἱ μυστικές ὑπηρεσίες γιά ἀρκετό καιρό ἀναζητοῦσαν μιᾶ δακτυλογράφο πού ἐφοδίαζε τούς ἐργάτες τῆς δασονομικῆς ὑπηρεσίας μέ δακτυλογραφημένα φυλλάδια, πού περιεῖχαν βίους Ἀγίων, προσευχές, ἀκολουθίες καί συμβουλές Πατέρων καί συγχρόνων ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας. Παρατήρησαν ὅτι στήν γραφομηχανή αὐτῆς τῆς δακτυλογράφου τό κάτω μέρος τοῦ «κ» ἦταν σπασμένο. Ἔτσι ἀποκαλύφθηκε ἡ Λυδία.

Ἡ Γκέ-Πέ-Ού κατάλαβε ὅτι εἶχε πέσει στά χέρια της τό κλειδί γιά νά ἀνακαλύψει ὀλόκληρη τήν μυστική Ἐκκλησία. Δέκα μέρες ἀδιάκοπης ἀνακρίσεως δέν κατάφεραν νά κλονίσουν τήν μάρτυρα. Πολύ ἀπλά ἀρνήθηκε νά πεῖ ὅτιδῆποτε. Στίς 20 Ἰουλίου ὁ ἀνακριτής, ἔχοντας χάσει τήν ὑπομονή του, παρέδωσε τήν Λυδία στό «εἰδικό τμήμα» γιά ἀνάκριση.

Αὐτό τό «εἰδικό τμήμα» ἐργαζόταν σ' ἕνα γωνιακό δωμάτιο στό ὑπόγειο τῆς Γκε-Πέ-Ού. Ἕνας φρουρός στεκόταν μόνιμα στό διάδρομο τοῦ ὑπογείου. Ἐκείνη τήν ἡμέρα φρουρός ἦταν ὁ Κύριλλος Ἀτάεβ, ἕνας εἰκοσιτριᾶχροнос φαντάρος. Εἶδε τήν Λυδία καθώς τήν ἔφερναν στό ὑπόγειο. Ἡ προηγούμενη δεκαήμερη ἀνάκριση εἶχε ἐξαντλήσει τήν μάρτυρα καί δέν μποροῦσε νά κατέβει τά σκαλιά. Ὁ στρατιώτης Ἀτάεβ, σέ πρόσταγμα τῶν προϊσταμένων του, τήν κράτησε καί τήν ὁδήγησε κάτω στόν ἀνακριτικό θάλαμο. «Ὁ Χριστός νά σέ σώσει» εἶπε ἡ Λυδία εὐχαριστώντας τόν φρουρό, καθώς ἀντιλήφθηκε μιᾶ σπῖθα συμπαθείας γι' αὐτήν στή λεπτή εὐγένεια τῶν δυνατῶν χεριῶν τοῦ φρουροῦ τοῦ Ἐρυθροῦ Στρατοῦ.

Καί ὁ Χριστός ἔσωσε τόν Ἀτάεβ! Τά λόγια τῆς μάρτυρος καί τά γεμάτα πόνο μάτια της μίλησαν στήν καρδιά του. Δέν μποροῦσε πιά ν' ἀκούει μέ ἀδιαφορία τίς ἀδιάκοπες κραυγές καί τά κλάμματά της, ὅπως εἶχε προηγουμένως ἀκούσει ὅμοιες κραυγές ἀπό ἄλλους ἀνακρινόμενους καί βασανιζόμενους.

Ἡ Λυδία βασανίστηκε πολλή ὥρα. Οἱ βασανιστές τῆς Γκε-Πε-Ού δροῦσαν συνήθως μέ τέτοιο τρόπο, ὥστε νά μήν ἀφήνουν κανένα ιδιαίτερα εὐδιάκριτο σημάδι στό σῶμα τοῦ βασανιζόμενου. Ὅμως στήν ἀνάκριση τῆς Λυδίας καμμιά προσοχή δέν δόθηκε σ' αὐτό. Οἱ κραυγές καί τά κλάμματα τῆς Λυδίας συνεχίστηκαν σχεδόν χωρίς διακοπή γιά πάνω ἀπό μιάμιση ὥρα.

«Μά δέν πονᾶς; Τσιρίζεις καί κλαῖς. Αὐτό δέν σημαίνει ὅτι σέ πονάει;» Ρώτησαν ἐξαντλημένοι οἱ βασανιστές σέ ἓνα ἀπό τά διαλείμματα.

«Πονάει! ὦ Κύριε, πόσο πονάει!» ἀπάντησε ἡ Λυδία μ' ἓνα σπασμένο βογγητό.

«Τότε γιατί δέν μιλάς; Θά σέ πονέσει περισσότερο!» εἶπαν μέ φανερό ἀμηχανία οἱ βασανιστές.

«Δέν μπορῶ νά μιλήσω...Δέν μπορῶ...Δέν θά τό ἐπιτρέψει αὐτό...», βόγγηξε ἡ Λυδία.

«Ποιός δέν θά τό ἐπιτρέψει;»

«Ὁ Θεός δέν θά τό ἐπιτρέψει!».

Τότε οἱ βασανιστές ἐπινόησαν κάτι καινούργιο γιά τή μάρτυρα: τήν ἠθική κακοποίηση. Ἦταν τέσσερεις. Κοιτάχθηκαν μεταξύ τους. Χρειαζόταν ἓνας ἄλλος. Φώναξαν τόν φρουρό νά τούς βοηθήσει.

Μόλις ὁ Ἀτάεβ μπήκε στό δωμάτιο, εἶδε τή Λυδία, κατάλαβε τόν τρόπο τοῦ παραπέρα βασανισμοῦ της καί τόν δικό του ρόλο σ' αὐτόν, καί μέσα του ἔγινε ἓνα θαῦμα παρόμοιο μέ τήν ἀπροσδόκητη μεταστροφή τῶ ἀρχαίων βασανιστῶν. Ἡ ψυχὴ τοῦ Ἀτάεβ εἶχε σιχαθεῖ τήν σατανική ἀποτροπαιότητα καί ἓνας ἱερός ἐνθουσιασμός τόν κατέλαβε. Χωρίς καθόλου νά συνειδητοποιήσει τό τί ἔκανε, ὁ φρουρός τοῦ Ἐρυθροῦ Στρατοῦ σκότωσε ἐπί τόπου μέ τό πιστόλι του τούς δύο βασανιστές πού στέκονταν μπροστά του. Πρὶν κιόλας ἀντηγήσει ὁ δεύτερος πυροβολισμός, ὁ ἄνδρας τῆς Γκέ-Πέ-Ού πού στεκόταν ἀπό πίσω, χτύπησε τόν Κύριλλο στό κεφάλι μέ τήν λαβή τοῦ πιστολιοῦ του. Ὁ Ἀτάεβ εἶχε ἀκόμη ἀρκετή δύναμη, ὥστε νά γυρίσει καί νά ἀρπάξει τόν ἀντίπαλό του ἀπό τόν λαιμό, ἀλλά ἓνας πυροβολισμός ἀπό τόν τέταρτο τόν ἔρριξε στό πάτωμα.

Ὁ Κύριλλος ἔπεσε μέ τό κεφάλι πρὸς τό μέρος τῆς Λυδίας, πού ἦταν δεμένη καί τεντωμένη μέ λουριά. Ὁ Κύριος τοῦ ἔδωσε τήν εὐκαιρία ν' ἀκούσει γιά μία ἀκόμη φορά λόγια ἐλπίδας ἀπό τό στόμα τῆς μάρτυρος. Κοιτώντας τήν Λυδία κατ' εὐθείαν στά μάτια καί μέ τό αἷμα νά τρέχη ἀπό τό σῶμα του, ὁ Κύριλλος πρόφερε ἀσθμαίνοντας τίς λέξεις πού δήλωναν τήν ἔνωσή του μέ τόν Θεό.

«Ἄγία, πάρε με μαζί σου!»

«Θά σέ πάρω», χαμογέλασε όλόλαμπη ή Λυδία.

Μέ τό ἄκουσμα καί τήν σημασία αὐτῆς τῆς συνομιλίας ἦταν σάν νά ἀνοίχτηκε μιά πόρτα γιά τά οὐράνια μπροστά στά μάτια τῶν δύο ἀνδρῶν τῆς Γκε-Πέ-Ού πού ἐπέζησαν. Ὁ τρόμος τούς συσκότισε τήν συνείδηση. Μέ ὑστερικές κραυγές ἄρχισαν νά πυροβολοῦν τά δύο ἀνυπεράσπιστα θύματα, πού εἶχαν ἀπειλήσει τήν ἀσφάλεια τῆς κοσμοθεωρίας τους, μέχρι πού ἄδειασαν καί τά δύο πιστόλια τους. Αὐτοί πού ἦρθαν τρέχοντας στό ἄκουσμα τῶν πυροβολισμῶν, τούς ἀπομάκρυναν, ἐνῶ ἐκεῖνοι οὐρλιαζαν ὑστερικά. Ἀλλά καί οἱ ἴδιοι τό ἔβαλαν γρήγορα στά πόδια κυριευμένοι ἀπό ἕναν ἀκατανόητο τρόπο.

Ὁ ἕνας ἀπό αὐτούς τούς δύο ἄνδρες τῆς Γκε-Πέ-Ού περιῆλθε σέ κατάσταση τέλει παραφροσύνης. Ὁ ἄλλος σύντομα πέθανε ἀπό νευρικό κλονισμό. Πρὶν ἀπό τόν θάνατό του αὐτός ὁ δεύτερος τά διηγήθηκε ὅλα στόν φίλο του λοχία Ἀλεξέϊ Ἰκόνικωφ, ὁ ὁποῖος ἐπέστρεψε στόν Χριστό καί γνωστοποίησε τό γεγονός στήν Ἐκκλησία. Λόγω δέ τοῦ ὅτι διέδιδε παντοῦ μέ ζήλο αὐτό τό γεγονός, βρῆκε μαρτυρικό θάνατο καί ὁ ἴδιος.

Καί οἱ τρεῖς, Λυδία, Κύριλλος καί Ἀλέξιος, ἔχουν καθιερωθεῖ ὡς ἅγιοι στή συνείδηση τῆς ρωσικῆς Ἐκκλησίας «τῶν Κατακομβῶν». Εἶθε νά ἔχουμε τίς πρεσβεῖες τους!¹

Τό μάθημα πού παίρνουμε ἀπό τή Λυδία εἶναι διπλό.

Τό **πρῶτο** εἶναι ἡ ὀρθή πίστη της. Μετά τήν ἐπανάσταση τῶν Μπολσεβίκων τό κύριο σῶμα τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας συμβιβάστηκε μέ τό ἄθεο καθεστῶς καί δημιουργήθηκε ἡ λεγόμενη «Ζῶσα Ἐκκλησία», πού εἶχε οὐσιαστικά πεθάνει (ἡ ...'ζῶσα') μετά τήν ἀντίθετη αὐτή ἔνωση. Ἀκόμα καί ὁ πατέρας τῆς Λυδίας πού ἦταν ἱερέας προσχώρησε σ' αὐτήν.

Οἱ περισσότεροι ναοί προσαρτήθηκαν στούς Μπολσεβίκους. Ἡ Λυδία δέν ἐκκλησιαζόταν παρά μόνο στή συνέχεια τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, τήν ἐπονομαζόμενη πρὸς διάκριση Ἐκκλησία τῶν Κατακομβῶν. Οἱ ἀρχιεπίσκοποι καί ἐπίσκοποι τῆς Κρατικῆς ἐκκλησίας, πού συμβιβάστηκαν (γιά δικούς του λόγους καθέννας, τόν καιρό πού οἱ ἀδελφοί τους ἐξορίζονταν ὡς ἀντιφρονούντες στά γκουλάγκ καί πέθαιναν φυλακισμένοι σέ φρικώδεις συνθήκες διαβίωσης)—**αὐτοί εἶναι** οἱ ὄντως ἐξόριστοι καί διωγμένοι.²

¹ *Russia's Catacomb Saints*, 1982, 329-333 / *Φωνή τῆς Ὁρθοδοξίας*, 1.5.1972 / *Ἀγιορειτική Μαρτυρία* 3 (1989) 145-147.

² Μέγας Ἀθανάσιος: «**Φαίνονται ὅτι κατέχουν τούς ἁγίους τόπους, ἀλλά εἶναι ἀπόβλητοι στήν πραγματικότητα, καί ἐξόριστοι, καί ἔχουν κάνει τόν τόπο τοῦ Θεοῦ σπήλαιο ληστῶν, καί δέν ἔχουν**

Ὁ **στάρετς Νεκτάριος**, ἕνας ἀπὸ τοὺς τελευταίους ἀγίους στάρετς τῆς Ρωσίας (κοιμήθηκε στίς 29 Ἀπρ. 1928, λίγους μῆνες δηλαδή πρὶν συλληφθεῖ καὶ μαρτυρήσει ἡ ἀγία Λυδία) συνιστοῦσε αὐτό πού ἀκριβῶς ἐφάρμοζε στὴν πράξη ἡ ἀγία. Ἔλεγε: **«Μὴν πᾶτε στίς “κόκκινες” ἐκκλησίες... Ἐξομολογήσου σέ ἄλλον ἱερέα. Μόνο μὴν πηγαίνετε σέ “κόκκινη ἐκκλησία”»**.³

Αὐτά ἐφάρμοζαν οἱ ὀρθόδοξοι καὶ μάρτυρες πρὶν ἕναν αἰῶνα στὴ Ρωσία, προτοῦ ἀκόμα ἐκδηλωθεῖ ἡ σημερινή ἀποστασία. Ποιὰ θά ἦταν ἄραγε ἡ στάση τους σήμερα, ὅταν οἱ αἰρέσεις ἔχουν φτάσει στό «κόκκινο» καὶ ἡ βλασφημία ἔχει πληθυνθεῖ! Ὁ ‘κορονοϊός’ μέ τό κλείσιμο τῶν ἐκκλησιῶν δέν κάνει παρά αὐτό πού θά ἔπρεπε ἤδη νά εἶχαν κάνει μόνοι τους οἱ πιστοί—νά ἀφήσουν κενούς τοὺς λατρευτικούς οἴκους καὶ νά προσχωρήσουν στίς νοητές κατακόμβες.⁴ Αὐτὴ εἶναι ἡ πραγματική, ἀγία καὶ ἀποστολική Ἐκκλησία. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀγιασμένη παράδοση τῶν Πατέρων καὶ τῶν Μαρτύρων.

Οἱ χριστιανοὶ φεύγανε τὸν ἰό τῆς αἵρεσης ὄχι τὸν ἰό τῆς γρίππης! Ἡ Ἐκκλησία ἀγιάζει δέν μολύνει. Χθές, 19 Ἰουλίου, γιορτάζαμε τὸν ἅγιο **Θεόδωρο ἀρχιεπίσκοπο Ἐδέσης** (Μεσοποταμίας). Ὁ χαλίφης τῆς Βαγδάτης ἀλ-Μαμούν εἶχε ἀρρωστήσει βαριά μέ καρκίνο καὶ τοῦ ἀπέμεναν λίγες μέρες ζωῆς. Ὁ ἅγιος ἐπισκέφθηκε τὸ χαλίφη, τοῦ ἔδωσε νά πιεῖ ἕνα παρασκεύασμα στό ὁποῖο εἶχε ρίξει **σκόνη ἀπὸ τὸν Πανάγιο Τάφο** καὶ σύντομα ὁ χαλίφης θεραπεύθηκε τελείως.⁵

Δέν εἶναι μόνο οἱ εἰκόνες, ὁ σταυρός, τὰ σκεῦη τοῦ ναοῦ ἀλλὰ καὶ ἡ σκόνη πού ἐπικάθεται σ’ αὐτά καθαγιασμένη! Καθαγιάζονται τὰ χεῖλη μας ὅταν προσκυνοῦν ἀκόμα καὶ ἀτημέλητες καὶ σκονισμένες εἰκόνες καὶ σκεῦη.⁶ Ἡ **σκόνη τῶν εἰδώλων**, αὐτὴ εἶναι

κανένα ὄφελος κατέχοντας τίς θέσεις καὶ τὸν τόπο, γιατί δέν γνωρίζουν τὸν Κύριο τοῦ Τόπου» (Ἐορταστικὴ ἐπιστολή 29, ΑΑΠ 10, 271-272).

³ Ὁσῖος Νεκτάριος τῆς Ὀπτινα, ἐκδ. Κάλαμος 2003, 262.

⁴ Μ. Βασιλείου, ἐπιστ. 92: **«Ἐβεβηλώθη τὰ ἅγια, φεύγουσι τοὺς εὐκτηρίους οἴκους οἱ ὑγιαίνοντες τῶν λαῶν ὡς ἀσεβείας διδασκαλεία, κατὰ δὲ τὰς ἐρημίας πρὸς τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς Δεσπότην μετὰ στεναγμῶν καὶ δακρύων τὰς χεῖρας αἴρουσιν...»**

⁵ Νέος Συναξαριστής 7,207.

⁶ Ἄγ. Γρηγόριος Νύσσης, ΕΠΕ 11, 251: **«ἡ ἐπαφή μέ τὴ λάρνακα ἀποτελεῖ ἀγιασμό καὶ εὐλογία... καὶ λίγη σκόνη πού κάθισε στὴν ἐπιφάνεια τῆς λάρνακας... τὴ φυλάγομε σάν κειμήλιο καὶ θησαυρό»**. Ἄγ. Ἰσίδωρος Πηλουσιώτης, βιβλ. α', ἐπ. 55, ΕΠΕ 1,77-79: **«ρῶτησε ἐκείνους πού θεραπεύθηκαν ἀπὸ αὐτοῦς, καὶ μάθε σέ πόσες ἀρρώστιες χαρίζουν τὴ γιατριά»**. Βίος ἀγίου Συμεῶν Θαυμαστορεΐτη, κεφ. 163: **«πτωχὸν κατακείμενον παραλελυμένον τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, ἤλειψεν αὐτὸν ἐξαιτήσαντα πολλῇ πίστει καὶ δεήσει τῆς κόνεως καὶ παραχρήμα ὁ παράλυτος ἰάθη»**. Βίος ἀγ. Ἀρσενίου

πού μολύνει τόν άνθρωπο (ή «λοιμοποιός σκόνη») καί μάλλον αυτό τό θύραθεν μάθημα θέλουν οί σημερινοί προύχοντες καί 'είδήμονες' νά ἐπιβάλουν στόν ἐκκλησιαστικό χώρο, σέ ξένα ἀμπελοχώραφα.⁷

Δεύτερο μάθημα από τή Νεομάρτυρα.

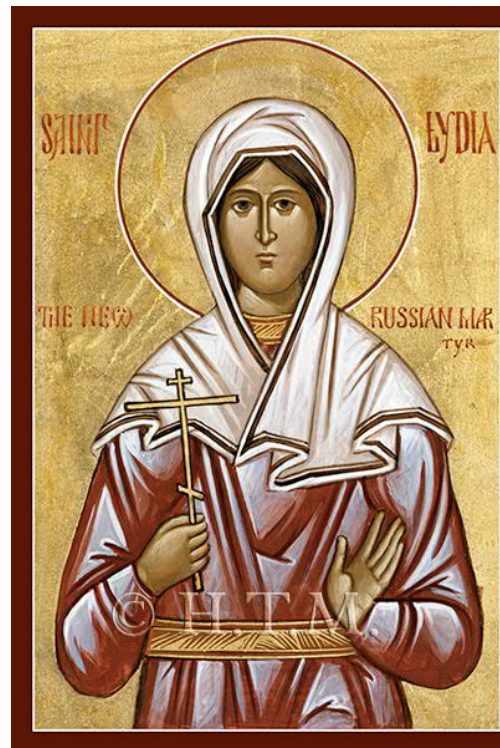
Τò 1922 ò 'ιερέας πατέρας της προσχώρησε στο σχίσμα τῆς «Ζώσης Ἐκκλησίας». Ἡ θυγατέρα του ὅμως, ἡ χαριτωμένη νεαρή χήρα Λυδία προτίμησε τήν μαρτυρική Ἐκκλησία τῶν Κατακομβῶν.

Γονάτισε στά πόδια τοῦ πατέρα της καί τόν παρεκάλεσε: «Δός μου τήν εὐλογία σου, πατέρα μου, νά ἀναχωρήσω, γιά νά μή γίνω ἐμπόδιο στή σωτηρία τῆς ψυχῆς σου». Ὁ γέρων ἱερέας εἶχε συναίσθηση ὅτι ἀμάρτανε μέ τὸ νά ἀνήκει στή «Ζῶσα Ἐκκλησία». Γι' αὐτό κλαίγοντας τήν εὐλόγησε νά ζήσει ἀνεξάρτητα καί εἶπε προφητικά:

«Κοίταξε, κόρη μου, ὅταν κερδίσης τό στεφάνι σου, νά πῆς στόν Κύριο ὅτι παρόλο πού φάνηκα πολύ ἀδύνατος γιά ἀγῶνα, ὡστόσο δέν σέ ἐμπόδισα, ἀλλά σοῦ ἔδωσα τήν εὐχή μου».

«Θά τό πῶ, πατέρα», τοῦ εἶπε ἐκείνη φιλώντας του τό χέρι καί προβλέποντας ἔτσι κι αὐτή προφητικά τό μέλλον.⁸

Καμιά ταραχή, καμιά ἀγαπητική διχόνοια. Διαλέγει καθένας τό δρόμο του ἐλεύθερα. Κανένας ἀναθεματισμός. Ἀναθεματίζουμε μέ εἰρηνική κατάσταση ψυχῆς μόνο τό κακό ἢ τήν αἴρεση—ὄχι τό πρόσωπο, τόν ἄνθρωπο πού τήν ἀσπάζεται, κάποτε ἐξ αἰτίας μιᾶς

Καππαδόκη, α' ἔκδ. 1979, 49: «Ζητοῦσαν ἀπό τή στάχτη τοῦ θυμιατηριοῦ, πού ἀδειαζε στήν ἄκρη τοῦ τζακιοῦ του, τήν ὁποία διέλυαν σέ νερό, τήν ἔπιναν οἱ Τοῦρκοι καί γίνονταν καλά».

⁷ Ἀγ. Ἰσίδωρος Πηλουσιώτης, βιβλ. α' ἐπιστ. 55. Ἄν ἀποφεύγεις νά ἀσπάζεσαι καί νά ἀγγίζεις τά τοῦ Θεοῦ, τότε πολύ περισσότερο ὀφείλεις νά ἀποστρέφεις ἐκείνους πού «ἐκθειάζουν τούς τάφους καί τή σκόνη πονηρῶν ἀνθρώπων πού προκαλοῦν ἀρρώστιες».

⁸ Ὁπ.παραπάνω, σημ. 1.

ανάγκης. Δέν συναναστρεφόμαστε μαζί του φιλικά ἢ λειτουργικά, ἐφόσον μεσολαβεῖ ἡ αἴρεση. Στόν φορέα της ὅμως δείχνουμε ἀγάπη καί συμπόνοια.⁹

Στούς Ψαλμούς (145:9) ὁ προφητάνακτας λέει ὅτι ὁ Θεός θά «ἀφανίσει τήν ὁδὸ τῶν ἁμαρτωλῶν». Δέν θά ἀφανίσει τόν ἁμαρτωλό, ἀλλά τήν «ὁδὸ» τῶν ἁμαρτωλῶν, τόν τρόπο τους, τὰ ἔργα τους, τήν ἁμαρτία.¹⁰

Πόσο βάλαμο ρίχνουν τὰ λόγια τοῦ ἁγίου Μακαρίου τοῦ Μεγάλου:

«Μετά τό σημείο τοῦ σταυροῦ ἐνεργεῖ κατά τέτοιο τρόπο ἡ χάρη, ὥστε εἰρηνεύει ὅλα τὰ μέλη καί τήν καρδιά, καί ἡ ψυχὴ ἀπό τήν πολλή χαρὰ αἰσθάνεται σάν ἄκακο παιδί, καί δέν κατακρίνει πλέον ὁ ἀδελφός οὔτε εἰδωλόατρη, οὔτε Ἰουδαῖο, οὔτε ἁμαρτωλό, οὔτε κοσμικό. Ἄλλ' ὁ ἐσωτερικός ἄνθρωπος τοὺς βλέπει ὅλους μέ καθαρό μάτι, χαίρεται γιά ὅλο τόν κόσμο, καί θέλει νά προσκυνᾷ καί νά ἀγαπᾷ ὅλους, καί τοὺς εἰδωλόατρες καί τοὺς Ἰουδαίους».¹¹

Τί νά ποῦμε... ἄς ζητήσουμε ἀπό τήν ἁγία Λυδία νά μᾶς «πάρει μαζί της»...

Ἐκδότης: Ἀρχιεπίσκοπος Γ.Ο.Χ. Ἀθηνῶν & πάσης Ἑλλάδος Μακάριος
Ἐπικοινωνία: archbishopmakarios@gmail.com

⁹ Μ.Ἀντώνιος, Φιλοκαλία Α', κεφ. 83: «Ἐκείνους πού δέν πιστεύουν τίς σωστές καί θεάρεστες διδασκαλίες, δέν πρέπει νά τοὺς μισοῦμε ἀλλά μάλλον νά τοὺς συμπονοῦμε». Γρηγόριος Θεολόγος, Ὁμιλ. 23:13, ΕΠΕ 1, 381: «Ὡ Τριάς, δέξου ὡς προσκυνητάς σου καί ἐκείνους οἱ ὅποιοι σέ ὑβρίζουν τώρα, καί εἶθε νά μή χάσωμεν κανένα οὔτε ἀπό τοὺς πιό μικρούς, ἔστω καί ἂν ἐγὼ θά πρέπει νά ζημιωθῶ ὡς πρὸς τήν χάριν».

¹⁰ Ἀγ. Ἰωάννης Χρυσόστομος, ΕΠΕ 7, 453: «Οὐ γάρ εἶπε, Ἄμαρτωλούς ἀφανιεῖ, ἀλλά Τήν ὁδόν αὐτῶν, τουτέστι, τήν πράξιν αὐτῶν. Οὐ γάρ φύσιν ἀποστρέφεται, ἀλλά τήν κακίαν μισεῖ».

¹¹ Ὁμιλία 8:6.